

Valið verður millum gomul donsk og nýggj amerikonsk tíðindi

— Tørvandi mentanarpolitikkur hevur leitt okkum út í eina desperata støðu, heldur formaðurin í Listafólkasambandi Føroya.

Listafólk mugu fáa fleiri sømdir, so vit kunnu fara um markið, sum eitur amatørísma

Vit fara at kunna velja millum gomul donsk tíðindi í okkara egna sjónvarpi og nýggj amerikonsk tíðindi frá fylgiseinum.

Vit eru komin í eina desperata støðu og vit noyðast at gera okkurt desperat fyri at sleppa burtur úr henni.

So illa er statt hjá okkum føroyingum, heldur Gunnar Hoydal, formaður í Listafólkasambandi Føroya, sum á almennum fundi í Norðurlandahúsinum sunnukvöldið gav eina dapra mynd av støðuni hjá fero-

yskum mentanarlivi júst nú.

Gunnar Hoydal nevndi arbeiðssetningin hjá franska mentamálaráðharranum og helt, vit eisini kunna brúka hann her í Føroyum.

Hesin arbeiðssetningur er í fimm punktum: 1) útbúgving, 2) desentralisering, 3) samarbeiði, 4) frælsi og 5) royndir (eksperimentir).

Gunnar Hoydal helt, at korini hjá listafólki, rithøvundum, málurum, sjónleikarum og øðrum, í Føroyum eru ov ring.

Vit hava ongan mentan-

arpolitikk og neyvan heldur nakað tjak um mentan. Løgtingið hevur onga mentanarnevnd og undir figgjarlógarviðgerð reypaði formaðurin í figgjarnevndini av, at 1,2 mill. kr. kundu sparast á kontoini visindi, bókmentir og list í sama viðfangi sum hann ávaraði móti, at vit missa okkum sjálvi burtur í allari ávirkanini uttan eftir.

Virkin listafólk

Men hóast tey truplu korini og tær ringu umstøðurnar er neyvan nakað land, har virksemd er størri í mun til fólkatalið.

Føroysk listafólk eru óvanliga virkin, segði Gunnar Hoydal og spurdi, um nøkur onnur tjóð við 45.000 fólkum hevði eitt symfoniorkestrur, tiggju hornorkestrur, 13 kór og 32 rytmiskar tónleikabólkar.

Óg hann legði afturat, at vit geva út uml. 100 bókum um árið.

Eini 20% eru fagrar bókmentir. Hetta er ófatiligt, tá hugsað verður um arbeiðsumstøðurnar hjá rithøvundum, segði Gunnar Hoydal.

Rimiligar arbeiðsumstøður hjá einum rithøvundi eru at kunna fáa fri úr sínum vanliga arbeiði, arbeiðsnáðir at skriva, í tveir ella triggjar mánaðir, segði Gunnar Hoydal.

Men hetta krevur pengar frá tí almenna, t.e. lön fyri hesar mánaðirnar. Óg her kemur so spurningurin um stýring, um at velja hvat er gott og hvat ikki. Hvat er vert at lata pengar til, og hvat ikki hevur uppiborið at fáa nakað.

Her var Gunnar Hoydal ikki vóngóður. Hann nevndi rokið, sum stóðst av tí, at bókin »Kammerat Jesus« kom út á føroyskum við almennum studningi, ikki føroyskum, men frá Norðurlandaráðnum.

Gunnar Hoydal nevndi hesa útgávu fyri at visa á, at tað kann vera torført hjá einum listafólki at standa móti tí trýsti, ofta verður lagt á tey, sum fáa almennan studning.

Tað hevur týðning at royna okkurt óvanligt, men Gunnar Hoydal hevði ringar vónir um, at tað fór at eydnast at vinna tað frælsi, sum skal til fyri at gera slíkar royndir.

hd

Livandi orðaskiftið var deydligt

Tey, sum sunnukvöldið fóru í Norðurlandahúsið í teirri vón at uppliva eitt mergjað kjak um mentan og list og pengar og livsvirði, blivu vónsvikin.

Hvat endamálið var við hesum tiltaki, er ikki heilt greitt.

Men nógv vóru tey, sum ikki hildu seg fáa nógv burtur úr hesum hálvumtríðja tímanum.

Onkur helt fyri aftaná, at helst hevur Norðurlandahúsið so nógvar pengar, at tað ikki veit, hvat tað skal brúka teir allar til.

Tað uggaði ivaleyst fleiri at hoyra íslenska leikstjóran Svein Einarsson greiða frá, at í hansara heimlandi eru teir játtandi politikararnir ikki minni kargir enn okkara, tá pengar skula latast til mentan og list.

Sveinn var millum teir fáa, sum lögð upp í orðaskiftið á fundinum.

inn um skúlagátt.

— Og í Svøríki hava vit lært at geva tónleikarum færri pengar. Í staðin lata vit teimum, sum skipa fyri tiltøkum við tónleiki, pengarnar, soleiðis, at tey kunna keypa tónleik fyri hann.

Á henda hátt avgera tey, hvør tónleikari hevur uppiborið studning.

Tað vil siga, tað almenna sleppur undan at taka støðu, at velja og vraka.

Halvdan Skard kundi ikki geva nakað greitt svar við spurninginum hjá D. P. Danielsen, tí, sum hann segði, tey í Noregi ikki enn eru rokkin nógv langt, so tey kunna siga við vissu, hvat er gott og hvat er ringt.

Tó helt hann, at lyndi var til, at tey, sum longu hava nógv, fáa meira.

Mislukkað leiklist

Henning Fonsmark var ikki í iva um sitt svar.

Danski leiklistarpolitikkurin hevur gjørt, at har eru komin støðugt fleiri leikhús á einum støðugt lægri støði.

— Hesin politikkur gjørdi hvønn einasta ein amatør til professi-onellan, var tann harði dómurin hjá Henning Fonsmark, sum hinvegi helt, at studningurin til myndlistafólk hevði havt tað positiva úrslit, at danir nú brúka meiri list enn fyri 10-20 árum síðani.

hd

Petur í Gong í Landsrættin

Eystari Landsrættur verður í Føroyum í døgunum 1.-10. mai.

Teir triggjar dóm-ararnir Svendsen, Kjærsgaard og Christensen skula hesa ferð taka støðu til 20 sakarmál, sum Føroya rættur hevur dømt í, men sum so eru skotin inn fyri Landsrættin.

Í 14 forum er ákæru-myndugleikin annar parturin.

Hini seks sakarmálini eru borgarlig,

sum tað eitur. Her kann nevast seinna sakarmálið hjá Uttanflokkaalistinum í Havn um atkvøðurnar til býráðsvalið í Havn í 1980.

Uttanflokkaalistin hevur stevnt býráðnum í Havn við kravi um, at tað verður dømt at viðurkenna, at allar atkvøður við øðrum enn einum krossi eru ógild-ugar.

hd

Nú Norðurlandahúsið er komið, verða vit dikt undir í ávirkan uttan eftir.

Fyri at standa í móti noyðst vit at styrkja okkara egna virksemd, segði Gunnar Hoydal á fundinum sunnukvöldið

Jói aftur til Havnar

Klaksvíkingar koma aftur til Havnar við Jóa. Avgjørt er at hava sýningar nú leygardagin kl. 17.00 og sunnudagin kl. 16.00 í Sjótleikarhúsinum.

Møguliga verður ein sýning afturat, tað veldst um undirtøkuna.

Men fyri at vita, hvør undirtøkan er, byrjar atgongumerkjasølan longu í dag kl. 17.00 í Leikhúskioskin.

Verður útselt og fleiri vilja hava atgongumerki, verður eykasýning antin leygardagin ella sunnudagin.